

*Elke plaats die uw voetzool betreden zal, heb Ik u lieden gegeven*

- \* intochtlied ps. 98: 1 en 2
- \* stil gebed
- votum en groet

***Onze hulp is in de naam des heren die de hemel en de aarde gemaakt heeft,  
Die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.  
Genade zij u en vrede van god onze Vader en van onze Here Jezus Christus,  
in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.***

- \* lied 464: 1 en 2
- \* gebed om de Heilige Geest
- \* bijbellezingen: O.T. Richt. 1: 27 - 36  
N.T. Col. 3: 1 - 17

- \* lied 250: 1,4 en 5
- \* preek n.a.v. Richt. 1: 27 - 36
- \* lied 462: 1, 2 en 4

- \* geloofsbelijdenis
- \* lied 456: 3
- \* gebed/voorbede
- \* slotlied 169: 1, 2 en 4
- \* zegenbede

**collecte**

***De Here zegent en behoedt u,  
de Here doet Zijn aangezicht over u lichten en is u genadig,  
de Here verheft Zijn aangezicht over u en geeft u Zijn vrede.***

Hoe machtig had Gods belofte middels Jozua aan het adres van het volk Israël geklonken – Jozua 1:3  
*'elke plaats die uw voetzool betreden zal, heb Ik u lieden gegeven!'*

Vindt u dat zo'n belofte ruimte laat voor twijfel?

Ligt in die woorden de mogelijkheid van nederlaag opgesloten?

Nee toch zeker!

Hoor alleen maar 'elke plaats' heb Ik gegeven' en dan nog het accent op 'IK', dat is: **God zelf!**

*Daar* kan niet getwijfeld worden. *Daar* is nederlaag uitgesloten. *Daar* is maar één ding van belang: *geloof* te uiten in *gehoorzaamheid*.

Aanvankelijk zien we dan ook het volk, onder leiding van Jozua en gedragen door Gods belofte, het land binnentrekken en, zolang ze vasthielden aan Gods woord – deze belofte, overwinnen.

Overwinnen in *die* zin, dat ze *God*, zoals het opgetekend staat in Deut. 7, de hun menselijk gezien te machtige *vijand* zagen *verdrijven!*

Het 'hoe' wordt heel treffend door Jozua zelf in Jozua 23: 10 omschreven:

*'Één van u vervolgde duizend' – dat is geen kleinigheid en alleen maar mogelijk door wat Jozua dan zegt: 'want de Here, uw God zelf streed voor u, zoals Hij u beloofd heeft.'*

Wat een God, vindt u niet? Wat een voorrecht om die God te kennen, in Hem te mogen geloven, met hem te mogen optrekken.

Tot in hoofdstuk 1 van Richteren zien we Israël, ook nog direct na de dood van Jozua, **aanvankelijk** in het geloof in *die* God en Zijn onveranderlijke belofte verder optrekken en **aanvankelijk** overwinnen – leest u zelf thuis maar eens het niet gelezen begin van ons hoofdstuk.

Nu zei ik, dat we Israël in Richt. 1 **aanvankelijk** in het geloof in God en zijn onveranderlijke belofte verder zien optrekken en **aanvankelijk** zien overwinnen, want als we doorlezen komen we uit bij de door ons gelezen verzen en die zijn ineens niet meer zo glorieus van stemming.

Nee, daarin is eerder zelfs een monotone cadans hoorbaar – een roffel naar de nederlaag.

Die laatste verzen vormen een somber refrein. Ze zijn zodanig van inhoud dat ze in je oren blijven naklinken:

\* *'Manasse heeft de inwoners van Beth-Sean niet verdreven'*

\* *'Ook verdreef Efraïm de Kanaanieten niet'*

\* *'Zebulon verdreef de inwoners van Kithron niet'*

\* *'Asser verdreef de inwoners van Akko niet'*

\* *'Naftali verdreef de inwoners van Beth Semes niet...'*.... met als negatief slotakkoord, vals klinkend tegen de hoge tonen van de in het begin geciteerde Godsbelofte:

\* *'De Amorieten drongen de Daniëten het gebergte in... !'*

Wat is hier aan de hand?

Een devaluatie van de trouw van God?

Of wordt **toch** het bewijs geleverd dat geloof in God zelfsuggestie is, stuklopend in de tijd....?

Of, waar we waarschijnlijk het minst gauw aan willen omdat het ons aan onszelf kan ontdekken: neemt die ene zaak van belang af, u weet wel, *geloof in gehoorzaamheid te uiten*.

Wie eerlijk – met inderdaad, zoals we straks zullen zien, het risico aan zichzelf ontdekt te worden – wie eerlijk de geschiedenis van Israël *hier* bestudeert, zal dit als oorzaak moeten noemen.

Op andere plaatsen in het Oude Testament had God namelijk –*ter bescherming van zijn volk* – woorden gesproken als onder andere te vinden in Exodus 23: 33:

*'Zij, – de Kanaänieten –, zullen in uw land – het beloofde land! – niet blijven wonen, opdat zij u tegen Mij niet doen zondigen, want dit zou u tot een valstrik zijn.'*

In het gehoor geven aan deze woorden van God, die dan ook te zien zijn als onderbouw, als voorwaardelijk voor het effectief worden van de in het begin geciteerde belofte uit Jozua 1, het derde vers, in het gehoor geven aan deze woorden van God faalden zij hier en nu!

*'Neem u in acht, dat gij geen verbond sluit met de inwoners van dit land waarheen gij gaat', had God gezegd, 'opdat zij niet tot een valstrik in uw midden worden....'*

Al tegen hun vader Abram had God kenbaar gemaakt van welke hoedanigheid de volken van Kanaän waren en met name had God **de Amorieten** genoemd!

Het door God aan Abram gesproken woord toont, dat bij het moment van inname van Kanaän door Abrahams nageslacht, de maat van de ongerechtigheid van de inwoners van Kanaän vol was!

Met andere woorden:

De volken die door Israël verdreven dienden te worden, waren God **een gruwel** door hun handel en wandel!

De Kanaänieten waren te beschouwen als onderdanen en volgelingen, ja dienaren, van Gods grote tegenstander: *de duivel*.

Kanaän was, zegt de Jezus als Messias belijdende Joodse geleerde Alfred Edersheim, Kanaän was een koninkrijk van de satan.

Hij merkt daarbij vervolgens terecht op, dat het verdorvene van zelfs ondermeer het latere Griekse en Romeinse heidendom hier zijn oorsprong vond. Boeiend is het, om vervolgens te ontdekken dat het oerbegint naar Babel terug te voeren is!

Dit anti goddelijke moest Gods volk nu verdrijven.

Deze, zoals in het begin als menselijk te machtig benoemde vijand kon alleen in gehoorzaam geloof van Israël in de door God gegeven belofte *door God zelf* verslagen worden!

Conformereren met, betekende een gegarandeerde nederlaag!

Ja, God had gezegd:

*'maar indien gij de bewoners van het land voor uw aangezicht niet verdrijft dan zullen degenen die gij van hen overlaat tot dorens in uw ogen en tot prikkels in uw zijden zijn, en zij zullen u benauwen in het land waar gij woonachtig zijt!'*

Zie hier het complete antwoord op de oorzaak van het sombere refrein in ons tekstgedeelte.

Geen devaluatie van Gods trouw.

Nee, omgekeerd, God hield zijn woord – al was het dan *de negatieve kant* van zijn belofte.

Geen bewijs dat geloof zelfsuggestie is.

Nee, omgekeerd, hier werd bewezen: *u geschiede naar uw geloof...*

We zien een aanvankelijk enthousiasme geleidelijk afnemen.

Er komt een onzorgvuldigheid voor in de plaats. Een zorgeloosheid die wellicht nog menselijk is in te kleuren ook: *ze hadden toch al zoveel gevochten en zou een vreedzaam samenleven niet mogelijk zijn – moest je daar niet naar streven?*

En het zou best kunnen dat de reacties van zowel jongeren als ouderen toentertijd is samen te vatten met een nu zoveel gehoorde reactie in dergelijke, dan wel vergelijkbare omstandigheden: *'God heet toch liefde, is toch vol genade, is toch lankmoedig, blijft toch niet altijd toornen en eeuwig twisten...'*

*Goed, het zijn heidenen maar daarom dus geen mensen als wij? Zitten daar geen goede, sympathieke mensen tussen?*

*En dan, is het niet zonde om zo'n oude cultuur – waar naast veel historische waarde misschien zelfs voor onze tijd veel waardevols in kan zitten – zo maar te vernietigen?*

Het kan best wel eens zo zijn dat je ook toen geluiden als uit onze tijd hoorde:

*'we kunnen misschien nog wel wat van ze leren en zou er in hun godsdienstig beleven geen lichtstraal van Gods algemene genade te vinden zijn? Bovendien, wie weet dat je ze met een beetje meer tolerantie wel wint!'*

*'Goed, vroeger, toen moest je wel radicaal zijn misschien – zeker bijvoorbeeld bij het oversteken van een Dode Zee of een Jordaan, anders zou je zijn verdronken, en in de woestijn moest je wel goed de wolk en vuurkolom volgen en goed opletten anders was je omgekomen, maar hier en nu...'*

*Tijden en omstandigheden veranderen'.*

*'Je moet Gods woord laten mee evolueren, zoeken naar het woord in het woord...!'*

*Waarom al die tempels verwoesten – die hebben zondermeer archeologische waarde en horen nu eenmaal bij hun cultuur.*

*Geef elkaar de ruimte in het beleven.*

*En zegt God zelf niet 'onderzoekt alle dingen...'.*

### **Gods volk leefde met ze!**

Het *kwade*, gepersonifieerd in de Kanaäniet **woonde in Gods land en het ontwikkelde zich via Gods kinderen**, die lossen en lossen van God kwamen te staan... Ja, het gevoel, het besef van kwaad week!

Wie de moeite doet en de niet ingenomen steden lokaliseert, ontdekt dat de gepersonifieerde duisternis, de Kanaänieten, de strategisch belangrijke punten in het bezit hielden, terwijl met name Beth Semes en Beth Anath de geestelijke vestingen van de boze bleven.

De gevolgen, de geestelijke gevolgen, voor het volk van God die voortvloeiden uit dit compromis, met niets minder dan de hel, konden niet uitblijven.

De ongehoorzaamheid, het afwijken van Gods woord had een geleidelijke verachtering en uiteindelijk afval tot gevolg:

- *Aanvankelijk bleven de Kanaänieten in hun midden (dat is temidden van Gods volk) wonen – zie Efraïm en Zebulon.*
- *Bij Aser en Naftali heet het dat zij (Gods volk!) in het midden van de Kanaänieten woonden.*
- *Vervolgens zien we Dan door de Amorieten nota bene teruggedreven worden, de bergen in.*

Spaar de vijand en al gauw zal hij je in het woest gebergte teruggedrijven – waar dat ook voor mag staan.

Het wonen in hun midden werd een gedwongen *migratie*.

Het mag dan heten dat Zebulon en Naftali de Kanaänieten tot herendienst verplichten, dus hen als slaven beschouwden waaraan geld te verdienen was door ze tribuut op te leggen, maar ten diepste waren zij en werden zij slaven van hen.

Hoe triest het slot van dit eerste hoofdstuk van het boek Richteren, dat zeker in deze veel aan ons te zeggen heeft:

Hoe is het in ons persoonlijk leven na de belofte van overwinning gegeven op Golgotha, een belofte betrouwbaar bewezen op de Paasmorgen?

Hoeveel aan overwinningseven is er bij ons (nog) te vinden?

Kennen we de realiteit van de door Jezus Christus behaalde overwinning in ons persoonlijk bestaan op: de zonde, de wereld en de boze?!

Is de overwinning behaald op elk terrein van ons leven?

Beseffen we in deze de ernst van de oproep van God zoals verwoord in Col. 3:5 *'dood dan de leden die op aarde zijn...'*?

Laat ik het anders stellen: is ons leven vrij...

Ziet u, ik zei zojuist al, we worden hier in deze geschiedenis aan onszelf ontdekt!

Welk refrein kenmerkt ons leven.

Groeien we geestelijk, of staat het stil, of... gaat het achteruit, verliezen we terrein... Is er een monotone cadans hoorbaar, een stille roffel naar nederlaag...

Kenmerkt niet, wat Israël hier kenmerkte, het grootste gedeelte van de christenheid en hoor je per leven, ja, zie je per leven geleefd dat sombere refrein vals klinkend tegen de hoogste toon ooit gehaald: **het is volbracht, de toon die oproept, aangeeft: strijd de goede strijd – wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden!**

Voor hoe velen is het aanvankelijk enthousiasme vervaagd tot het grijs van het compromis... kijk alleen maar op kerkelijk erf en op ethisch terrein...!

Bij hoe velen woont de vijand al *in Gods gebied: of weet gij niet dat gij een tempel van Gods Geest zijt....*

Ach, je hebt al zoveel gevochten...

Kwamen er ijzeren strijdwagens in de vlakte, zoals bij Israël en ging je twijfelen aan de overwinning?

Of is het refrein bezig opgenomen te worden in 'koekoeks ééNZang: *'je moet het niet allemaal zo zwaar nemen. Gods woord is ruimer. Als je het inpast in de tijd van nu werkt dat bevrijdend...!'*

Broeders en zusters, waar zitten wij nu?

- *Wonen de Kanaänieten in ons midden? Ben je bezig zonden te tolereren?*
- *Of woon je al in het midden van de Kanaänieten (zoals een Lot in Sodom en hij kwelde zijn rechtvaardige ziel); o je hebt ze tribuut opgelegd – je weet hoe ver je kunt gaan in zaken, op je werk, thuis, in je relatie... Ze zijn slaaf van jou... nee! Ik ben slaaf van hen.*

En voordat je het weet voel je dat je terrein verliest, ja, dat je nota bene teruggedrongen wordt!

Dat de Heer zelf aan onze harten spreekt, terwijl wij beseffen: zo waar God toen zijn woord hield, zo waar houdt Hij het ook nu – Hij is gisteren en heden dezelfde tot in alle eeuwigheden, de Onveranderlijke – of anders, **is Golgotha een farce!**

*Neem u in acht, dat gij geen verbond sluit met de inwoners van het land waarheen gij gaat opdat zij niet tot een valstrik in uw midden worden – Het is volbracht! Leef het, er is nog veel land overgebleven om te worden ingenomen!*

Amen.